ECLI:LV:AT:2021:0907.11088161418.9.L
Lieta Nr. 11088161418, SKK-357/2021
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2021.gada 7.septembrī

Tiesa šādā sastāvā: senatori Inese Laura Zemīte, Artūrs Freibergs, Inguna Radzeviča,

iepazinusies ar apsūdzētā /pers. A/ aizstāves Ievas Betkeres kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2021.gada 25.februāra lēmumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572.pantā un 573.panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Aizstāve I. Betkere lūdz atcelt apelācijas instances tiesas lēmumu daļā par /pers. A/ atzīšanu pa vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas un daļā par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu un šajā daļā nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā šādu apsvērumu dēļ.

Apelācijas instances tiesa, atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu par apsūdzētā /pers. A/ vainīgumu Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā, pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574.panta 2.punktā norādīto Krimināllikuma pārkāpumu. Tiesas secinājumi par pierādītajiem apstākļiem neatbilst lietā iegūtajiem pierādījumiem. Aizstāves ieskatā cietušā /pers. B/ liecības nav izvērtētas savstarpējā sakarā ar ziņām par faktiem, kas izriet no videoieraksta, apsūdzētā /pers. C/ liecības atzītas par ticamākām nekā /pers. A/ liecības. Lietā nav iegūti nepārprotami pierādījumi, kas raksturo Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma kvalificējošu pazīmi – noziedzīgs nodarījums izdarīts personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās.

Atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu daļā par cietušā /pers. B/ pieteiktās morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu, apelācijas instances tiesa ir pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmās daļas pārkāpumu. Piedzenot morālā kaitējuma kompensāciju cietušā prasītajā apmērā, tiesa nav ņēmusi vērā, ka Juridiskās palīdzības administrācija /pers. B/ jau ir izmaksājusi kaitējuma kompensāciju. Tiesa, pretēji Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmajā daļā noteiktajam, ir pieļāvusi, ka cietušais /pers. B/ papildinājis sākotnējo pieteikumu par morālā kaitējuma atlīdzināšanu pēc lietas iztiesāšanas uzsākšanas.

Senāts konstatē, ka aizstāve kasācijas sūdzībā ir atkārtojusi apelācijas sūdzības argumentus, kurus apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi un motivēti noraidījusi.

Apelācijas instances tiesa ir atzinusi, ka pirmās instances tiesa pierādījumus izvērtējusi, ievērojot Kriminālprocesa likuma 124., 127., 128. un 129.panta prasības, un konstatējusi, ka apsūdzētie rīkojušies personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, viņu darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas. Minētais atzinums pamatots ar pierādījumu izvērtējumu to kopumā un savstarpējā sakarībā, tajā skaitā ar apsūdzētā /pers. C/ un cietušā /pers. B/ liecībām, kas apstiprinās ar videoierakstā fiksētajām ziņām par faktiem, konstatējot, ka apsūdzēto darbības bija saskaņotas un vērstas uz cietušā /pers. B/ aplaupīšanu, iepriekš vienojoties izdarīt laupīšanu personu grupā. Abu zemāko instanču tiesas savus atzinumus par kvalificējošās pazīmes – personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās – esību apsūdzēto darbībās ir pamatojušas arī ar tiesību doktrīnā paustajām atziņām.

Apelācijas instances tiesa, pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam argumentam, ir vērtējusi cietušā /pers. B/ tiesā pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju kopsakarā ar Juridiskās palīdzības administrācijas cietušajam izmaksāto kompensāciju.

Pirmās instances tiesa, vērtējot pieteiktās kaitējuma kompensācijas par morālo aizskārumu pamatotību, konstatējusi, ka cietušajam ar noziedzīgo nodarījumu ir radīts gan mantisks zaudējums, gan morāls aizskārums, gan arī fiziskas ciešanas. Izvērtējot cietušajam izmaksātās valsts kompensācijas pamatojumu, pirmās instances tiesa konstatējusi, ka kompensācijas aprēķinā nav nodalīts, par kādu no Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajā daļā noteiktajiem kaitējuma veidiem tā ir aprēķināta, kā arī secinājusi, ka valsts izmaksātā kompensācija ir saistāma ar apsūdzētajam nodarītajām fiziskajām ciešanām. Atzīstot, ka no apsūdzētajiem cietušā labā piedzenama arī morālā kaitējuma kompensācija 1000 *euro*, tiesa ir ņēmusi vērā Juridiskās palīdzības administrācijas izmaksāto kompensāciju. Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka pirmās instances tiesas secinājumi šajā daļā ir pamatoti, tie atbilst likuma prasībām un samērīguma principam.

Senāts konstatē, ka kasācijas sūdzības arguments par kaitējuma kompensācijas pieteikuma papildināšanu pēc tiesas izmeklēšanas uzsākšanas neatbilst lietas materiāliem.

No lietas materiāliem redzams, ka cietušais /pers. B/ pirmstiesas procesā ir pieteicis kaitējuma kompensāciju par morālo aizskārumu – 1000 *euro* un 2018.gada 14.decembrī vērsies arī Juridiskās palīdzības administrācijā ar pieprasījumu izmaksāt valsts kompensāciju, kas viņam izmaksāta sakarā ar noziedzīgā nodarījuma rezultātā nodarītajiem miesas bojājumiem (*1. sējuma 13.-14., 20.-21., 139.-141. lapa*). 2019.gada 25.aprīļa tiesas sēdē prokurors lūdza piedzīt no apsūdzētajiem cietušajam /pers. B/ Juridiskās palīdzības administrācijas izmaksāto kompensāciju. Savukārt 2019.gada 12.augusta tiesas sēdē pēc apsūdzības nolasīšanas apsūdzētais uzturēja pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju 1000 *euro*, kā arī apstiprināja, ka saņēmis valsts izmaksāto kompensāciju.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569.panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Minētā panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa lietas faktiskos apstākļus neskaidro un pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Senāts atzīst, ka aizstāves I. Betkeres kasācijas sūdzībā norādītie argumenti ir saistīti ar atšķirīgu viedokli par lietā iegūto pierādījumu un lietā konstatēto apstākļu izvērtējumu, un ir vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569.pantu.

Tādējādi konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmajā daļā noteiktais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.
Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573.panta trešo un piekto daļu un 573.[1] panta pirmo daļu, tiesa

nolēma:

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.
Lēmums nav pārsūdzams.

I.L. Zemīte A. Freibergs I. Radzeviča